

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحن!

اقرأ بتمعن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء امتحانك. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك اعمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على مواد مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحنين آخرين، حتى لو توجهوا إليك.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتصال بأنواعها وما شابه - إلى غرفة الامتحان ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. إذا كانت لديك مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها، سلمها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سلم الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

نرجو التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحن الداخلي

تعليمات للممتحن الخارجي

1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية وتفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمْتَحَن به مطبوعة على الملصقة التي حصلت عليها، وألصقها على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك.
2. إذا لم تحصل على ملصقة، اكتب بخط يد التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.

1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمْتَحَن به مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك، ملصقة ممتحن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.
3. إذا لم تحصل على ملصقات، اكتب بخط يد التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.

تعليمات للممتحنين

1. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
2. اكتب كلمة "مسودة" في رأس كل صفحة تستعملها مسودة.
3. لا يُسمح استعمال التبيكس (спрей) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو - مرر خطاً أو ضع (X) على المكتوب.
4. يجب الكتابة في دفتر الامتحان بقلم حبر فقط.
5. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الممتحن وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

עברית: הבנה, הבעה ולשון

שאלון א'

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון — הבנה והבעה — 50 נקודות

פרק שני — אוצר המילים והמשמעים; שם המספר — 26 נקודות

פרק שלישי — תחביר ומערכת הצורות — 24 נקודות
סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות:

(1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

(2) לכתובת טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים (23-24) של השאלון.

(3) הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

לפניך שלושה טקסטים 1-3. קרא אותם, וענה על השאלות שאחריהם.

טקסט 1

מוזאון ישראל חוגג יובל:

יצירת מופת שנהפכה למרכז התרבותי של המדינה

(מעובד על פי יעקובסון מיכאל [26 במרס 2015]. "מוזאון ישראל חוגג יובל: יצירת מופת שנהפכה למרכז התרבותי של המדינה". Xnet. לאישה. אוחר מ- Xnet.ynet.co.il)

- טקס הפתיחה ב־1965 היה אירוע חובה לכל צמרת המדינה. ראש הממשלה לוי אשכול ויריבו הפוליטי דוד בן גוריון ישבו בשורת הנכבדים, רעיית נשיא המדינה רחל כצנלסון-שז"ר גזרה את הסרט, נשיא ארצות־הברית לינדון ג'ונסון שלח ברכה חמה והסנדק, טדי קולק, קרן מאושר.
- 5 היה נדמה שלא רק במדינה הקטנה והצעירה מתרגשים מהקמתו של המוזאון המרכזי שלה בירושלים; עיתונים בעולם דיווחו בהתפעלות על המיזם: "אפילו באקרופוליס¹ הנוף, הארכיטקטורה והמוצגים לא מגיעים לתיאום מלא כזה ביניהם. מוזאון ישראל אינו רק מוזאון גדול, זוהי הבעת אמון בעתיד האנושות" ("סאנדיי טיימס").
- 10 חנוכתו של מוזאון ישראל, שהשנה מלאו לו 50 שנה, הייתה אירוע חשוב לא רק בזירת התרבות המקומית. המוזאון הוא מיזם לאומי שאפתי ביותר: 28 אלף מטרים רבועים של שטחי תצוגת פנים ועוד 18 אלף מטרים רבועים של שטחי תצוגת חוץ. זהו המוזאון הגדול ביותר בישראל. את המוזאון רצו לבנות דווקא בירושלים, בירת ישראל, כדי לחזק את מעמדה זה. הקמת מבנים שלטוניים וממלכתיים בירושלים שירתה את המטרה הזאת, אלא שלא היו משאבים כספיים למימוש מטרה זו. הפתרון לכך היה "שְׁנוֹר" (גביית תרומות) מיהודים עשירים באירופה ובצפון אמריקה. ארצות־הברית נרתמה למשימה, והעמידה 6 מיליון דולר להשקעה בתרבות בישראל, והמוזאון הוקם מכספי תרומה זו.
- 20 החזון הלאומי שבו השתלב מוזאון ישראל בא לידי ביטוי בהחלטה למקם אותו בין קריית הממשלה לקמפוס האוניברסיטה העברית בגבעת רם, כדי ליצור מתחם של שלטון, אקדמיה ותרבות. הכוונה הייתה ליצור סמל וחלון ראווה לעולם, המציגים אומה עתיקה שקמה לתחייה.
- לאחר קביעת מיקומו של המוזיאון נסללה הדרך לתחרות אדריכלים. 25 התקבלו 26 הצעות, ולבסוף נבחרה הצעה משותפת של האדריכלים אלפרד מנספלד ודורה גד, שלימים זכו בפרס ישראל על עבודתם זו.
- גדולתו של המוזאון במקוריותו הצורנית והתפקודית. לא מדובר בבניין אחד, כנהוג ברוב המוזאונים, אלא באוסף ביתנים (פביליונים בלעז) דו־קומתיים הנראים למרחוק ומצליחים להתחבר ליצירה שלמה. בקומה העליונה של כל ביתן יש שטחי תצוגה, ובקומה התחתונה יש מחסנים. כך 30 הצליחו האדריכלים להכין תכנית שתאפשר את פיתוחו של המוזאון בהדרגה לאורך שנים, בלי לפגוע במבנה הקיים או לפגוע בחזותו.

(1) אקרופוליס – גבעה מבוצרת בתוך עיר־מדינה ביוון העתיקה שעליה הוקמו המצודה והמקדשים העירוניים. המשך בעמוד 3/

באֵי המוזאון נכנסים בשער ומעפילים בציר הליכה של 300 מטר כמעט, ובסופו הם מגיעים לרחבה שממנה נשקפת ירושלים. מן הרחבה עוברים לכניסה המרכזית וממנה לשני אגפים: אגף האמנות ואגף הארכאולוגיה. מבעד לחצרות הפנימיות שבין הביתנים נראה הנוף, וחודר אור לאולמות התצוגה. לתכנית המקורית נוספו שני רכיבים שאותם לא תכננו מנספלד וגד: היכל הספר וגן האמנות. בסוף העשור האחרון נבנה מחדש מתחם הכניסה, ונוסף מודל של ירושלים בימי בית שני. נעשו גם שיפוצים באולמות התצוגה, ושופרו דרכי הגישה אליהם כדי להקל על המבקרים.

בחיגות היובל חנך המוזאון את התערוכה "1965 היום". תערוכה זו מציגה את הרקע לבניית המוזיאון ואת התנאים ששררו בתקופה שבה הוקם המוזאון, והביאו אותו להיות מוקד תרבות בישראל.

טקסט 2

מוזאון ישראל: החלום והמימוש

(מעובד על פי חלק ממאמרה של תמיר טלי [2012]). "מוזאון ישראל: החלום, המימוש והקונספציה מבית הנכות למוזאון הלאומי". טלי תמיר — אוצרת וחוקרת אמנות ישראלית. אוזור מ־ talitamir.com

מראשית הקמתו של מוזאון ישראל התנהלו ויכוחים בנוגע לאופיו של המוזאון. טדי קולק שהוביל את הקמת המוזאון אמר בריאיון במרס 1964: "בעוד שנה יהיה הבניין מוכן, כלי לתפארת. אך בניין איננו מטרה, אלא אמצעי. מה תהיה מטרת הבניין הזה? המטרה היא שיוקם מוזאון שיעמוד בדרגה אחת עם מוזאונים גדולים בעולם". קולק, שלא כמתכנני המוזאון ששאפו להקים מוזאון שעניינו המרכזי יהיה אמנות יהודית, ויתבסס על אוסף האמנות היהודית (יודאיקה) של בצלאל, ביטא עמדה אחרת והיא העמדה שהתקבלה: "המטרה היא שבמוזאון יהיו תצוגות ברמה גבוהה ובטעם טוב, ושהמנהלים לא ייכנעו ללחץ של הדורשים להציג רק אמנות יהודית. השיקול צריך להיות אמנותי בלבד. ברכוש המוזאון כיום יש מוצגים מעטים בדרגה בין־לאומית. אוסף תשמישי הקדושה והיודאיקה מתאים למוזאון יהודי. דרושות לנו יצירות מופת מכל התרבויות, ודרוש לנו מנהל אחד שיפעל על פי שיקולים אמנותיים בלבד ויתמודד עם הלחץ של הדורשים להציג רק אמנות יהודית, ייתכן שדרוש לנו מומחה זר שיעשה את המלאכה באמונה, לפי שיקולים אמנותיים בלבד".

היועץ האמנותי הראשון שנבחר היה וילם סנֶדְבֶּרג, מנהל מוזאון באמסטרדם. סנדברג, שהאמין בכל לבו בשפת האמנות האוניברסלית, אמר: "לדעתי, המוזאון אינו צריך לחפש אמנים יהודים, אלא אמנים מעולים מדורות קודמים ומזמננו אנו".

טקסט 3

מוזאון ישראל ואבדן הזיכרון הלאומי

(מעובד על פי דור־שב איתן [1998]. "מוזאון ישראל ואבדן הזיכרון הלאומי". תכלת ברשת.

אוחזר מ־ tchelet.org.il)

המבקר בפעם הראשונה במוזאון ישראל פוסע בין האולמות בחרדת קודש כמעט. הוא הולך לאורך מסלולי התצוגה, בוחן את יצירות האמנות, את הממצאים הארכאולוגיים, את אוסף היודאיקה, את גן הפסלים ואת היכל הספר — ובלי ספק מתרשם כי זה אחד האתרים הראויים ביותר לשמירת אוצר היצירות והממצאים שברשות המדינה. ואולם משהו מהותי חסר בחוויית הביקור. במוזאון ישראל, המעיד על עצמו שהוא "ממלא למעשה תפקיד של מוזאון לאומי" (ככתוב בחוברת הסיור של המוזאון) נעדר לחלוטין דווקא סיפור הלאום. מבנה המוזאון וארגון תצוגותיו כיום מנתקים את הפריטים השונים ממשמעותם ההיסטורית והלאומית, וכך המוזאון נמנע מלספר את הסיפור הייחודי של העם היהודי, על יצירותיו, הישגיו ואורחות חייו במשך הדורות.

במדינות רבות, לצד מוזאונים לאמנות ולמדע, פועל גם מוזאון מרכזי המספר את הסיפור ההיסטורי של החברה. מוזאון זה הוא גורם מכונן בזהות העצמית של אזרחי המקום.

ממדינת ישראל, שמצד אחד סובלת מחוסר ודאות עמוקה בנוגע לזהותה הבסיסית, ומצד אחר מתברכת בעבר עשיר ואוצרת במחסניה אין־ספור ממצאים בני שלושת אלפים שנה, היינו מצפים שתתכבד בכמה וכמה מוזאונים חשובים שיתארו את תולדות האומה מכמה זוויות. מוזאון ישראל נחשב למוזאון הייצוגי של המדינה. מיקומו בבירה, קרבתו לכנסת ולקריית הממשלה, סגנון הבנייה שלו, הנוף הנשקף ממנו, היכל הספר וגן הפסלים שבתחומו — כל אלה מבדילים אותו בבירור משאר המוזאונים בארץ. ממוזאון ישראל היינו מצפים להציג את הסיפור הלאומי, ושהמבקרים בו יחושו את הדרמה הגדולה של עם ישראל — בפריטי האוספים, בממצאים הארכאולוגיים, ביצירות האמנות, בכתבי היד ובעושר המסמכים ההיסטוריים המעידים על אבני הדרך של העם היהודי.

פרק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

בפרק זה ענה על כל השאלות 1-5.

1. א. הקף את התשובה הנכונה בשאלה שלפניך.
המאמר של יעקובסון (טקסט 1) פותח בתיאור טקס חנוכת המוזאון.
פתיחה זו נועדה להדגיש את –
— פועלם של ראשי המדינה שהשתתפו בטקס.
— חילוקי הדעות בנוגע למטרות המוזאון.
— חשיבות המוזאון למדינת ישראל.
— ההישג של האדריכלים מנספלד וגד.
(3 נקודות)
- ב. לפי המאמר של יעקובסון (טקסט 1), הושקעה מחשבה רבה בקביעת המיקום של מוזאון ישראל.
הבא מן המאמר של יעקובסון (טקסט 1) שני שיקולים שהשפיעו על קביעת המיקום של המוזאון. (4 נקודות)
שיקול 1: _____
שיקול 2: _____
- ג. לפי המאמר של יעקובסון (טקסט 1), כשתכננו האדריכלים את מבנה המוזאון הם חשבו על פיתוחו בהדרגה לאורך שנים.
לפי המאמר של יעקובסון (טקסט 1), כיצד האפשרות לפתח את המוזאון בהדרגה באה לידי ביטוי במבנה המוזאון? (4 נקודות)

2. לפי המאמר של טלי תמיר (טקסט 2), הבחירה בוילם סנדברג ליועץ האמנות הראשון משקפת את המטרה של המוזאון, על פי טדי קולק. הסבר טענה זו. (4 נקודות)

3. א. איתן דור־שב (כותב טקסט 3) מותח ביקורת על תפקודו של מוזאון ישראל כיום. מהי הביקורת של הכותב? הקף את התשובה הנכונה. (3 נקודות)
- מוזאון ישראל אינו מציג אמנות יהודית (יודאיקה).
 - מוזאון ישראל אינו משמר את אוצר היצירות והממצאים של המדינה.
 - מוזאון ישראל נחשב למוזאון הייצוגי של המדינה.
 - מוזאון ישראל אינו מציג את קורותיו של העם היהודי.
- ב. לפניך רשימת שמות של תערוכות. קבע אילו תערוכות היה ממליץ דור־שב (כותב טקסט 3) להציג במוזאון ישראל, וסמן ✓ במשבצת המתאימה. (4 נקודות)

- ☐ "התפתחות הכתב העברי"
- ☐ "כאן ביתי" — ניצולי השואה בישראל
- ☐ "יצירות מופת מרחבי העולם"
- ☐ "מטבעות עתיקים מאזור הסהר הפורה ומארץ־ישראל"
- ☐ אנרי סאלה: "בלי שמות, בלי כותרת" — תערוכת יחיד ראשונה של האמן האלבני.
- ☐ תל אביב מחבקת את הנגב — תערוכת "נשים רוקמות חלום"
- ☐ "למעלה באוויר" של האמן האמריקני טום פרידמן. העבודה מורכבת מ־900 פריטים התלויים כולם באוויר.

4. א. בטקסטים 1-3 שקראת מוצגות כמה גישות בנוגע למטרה של מוזאון ישראל.

(9 נקודות)

- העתק מטקסט 1 משפט המבטא את המטרה של מוזאון ישראל, לדעת המתכננים.

- העתק מטקסט 2 משפט המבטא את המטרה שנקבעה למוזאון ישראל בשנים הראשונות שלאחר הקמתו.

- העתק מטקסט 3 משפט המבטא את המטרה הראויה של מוזאון ישראל, לדעת מחבר הטקסט.

ב. לפי דעתך, מהי המטרה של מוזאון ישראל שראוי שתנחה את מנהלי המוזאון?

הבא נימוק אחד לדבריך. תוכל להיעזר בטקסטים שקראת. (5 נקודות)

מטלת סיכום (14 נקודות)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

/המשך בעמוד 9/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

פרק שני — אוצר המילים והמשמעים; שם המספר

(26 נקודות)

בפרק זה ענה על כל השאלות 6-10.

אוצר המילים והמשמעים (21 נקודות)

6. לפניך הערך **צמרת** ממילון רב-מילים (תשנ"ז).

קרא אותו וענה על השאלות שאחריו.

צמרת צִמְרַת שם נ

1. החלק העליון של העץ, הענפים שבראש העץ. לדקל יש גזע גבוה וצמרת רחבה. • להקות ציפורים מקננות בצמרות העצים שבחצרנו. 2. א. החלק העליון, הנבחר, המשובח, המצליח או המוצלח ביותר של משהו. הקבוצה שלנו משובצת העונה בצמרת הליגה. ב. החלק החשוב או רבי-הכוח ביותר של גוף מסוים, ארגון, עסק וכד'; האנשים השייכים אליו. השינויים שחלו בשנה האחרונה בצמרת המפלגה עשויים להגדיל את סיכוייה בבחירות הבאות. • אין לו המרפקים והתעוזה הדרושים כדי להגיע לצמרת. 3. (כמילה שנייה בצירופי סמיכות) של החברה הגבוהה, של העילית שבאותו עיסוק, תחום וכד'. הוא ספר צמרת, וכל נשות החברה הגבוהה מסתפרות אצלו. • שחקני צמרת כמוהו משתכרים הון רב. [צמרות; צמרות]

- א. לפניך שלושה משפטים, ובהם מודגשת המילה "צמרת". מבין ההגדרות של הערך "צמרת" במילון, העתק את ההגדרה המתאימה ביותר למילה "צמרת" בכל אחד מן המשפטים שלפניך. (3 נקודות)
- "טקס הפתיחה היה אירוע חובה לכל צמרת המדינה" (טקסט 1, שורה 1).

— שמה של אחת השכונות בירושלים הוא "צמרת הבירה".

— "שם על חוף הים יש דָּקְל שֶׁפֶל צִמְרָת" (מתוך שירה של רחל המשוררת, "כינרת").

(שים לב: סעיף ב של השאלה בעמוד הבא.)

ב. הקף את המשפט שהנאמר בו נכון. (2 נקודות)

- הגדרה 1 מבטאת את המשמעות המוחשית של המילה "צמרת", ואילו הגדרות 2 ו-3 מבטאות את המשמעות המושאלת של המילה "צמרת".
- הגדרות 1 ו-2 מבטאות את המשמעות המוחשית של המילה "צמרת", ואילו הגדרה 3 מבטאת את המשמעות המושאלת של המילה "צמרת".
- אין כל קשר בין ההגדרות של המילה "צמרת".
- "צמרת" היא שם לכל ענפי העץ, על פי הגדרה מספר 1.

7. א.

במאמר של יעקובסון (**טקסט 1**) כתוב: "נבחרה הצעה משותפת של האדריכלים אלפרד מנספלד ודורה גד, של **לימים** זכו בפרס ישראל על עבודתם זו" (שורות 25-26). מהי המשמעות של המילה "לימים"? הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

- לאחר ימים אחדים
- לאחר זמן
- באותה התקופה
- באחרית הימים

ב.

במאמר של דור־שב (**טקסט 3**) כתוב: "ומצד אחר מתברכת בעבר עשיר ואוצרת במחסניה אין־ספור ממצאים" (שורות 16-17).

מהי המשמעות של המילה "אוצרת"? הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

- מונעת מלצאת
- מזניחה
- אוספת
- מטפחת

لا تكتب في هذه المنطقة

8. א.

לפניך משפט מן המאמר של יעקובסון (טקסט 1):

"באי המוזאון נכנסים בשער ו**מעפילים** בציר הליכה" (שורה 33).

מבין המילים שלפניך, הקף את המילים שיכולות להמיר את המילה "מעפילים"

ולשמור על משמעות המשפט. (4 נקודות)

מִשְׁתָּהִים, מַתְּרָצִים, מַטְפָּסִים, מַתְּפַעֲלִים, כּוֹשֵׁלִים, עוֹלִים, מַתְּעֵלִים

ב.

המאמר של דור־שב (טקסט 3) מסתיים במשפט: "שהמבקרים בו [במוזאון] יחושו

את הדרמה הגדולה של עם ישראל... בעושר המסמכים ההיסטוריים המעידים על

אבני הדרך של העם היהודי" (שורות 22-25).

(1) מהי משמעות הצירוף **אבני דרך** במשפט זה? הקף את התשובה הנכונה.

(2 נקודות)

— מכשולים עצומים במהלך כלשהו.

— אבנים המרצפות את הדרך.

— שלבים חשובים במהלך כלשהו.

— נקודות הצלחה במהלך כלשהו.

(2) מבין הצירופים שלפניך, הקף את הצירוף שמשמעותו קרובה למשמעות

של הצירוף **אבני דרך**. (נקודה אחת)

דרך המלך, דרך ארץ, ציוני דרך, אם הדרך, דרכי נועם

9. לפניך עשרה זוגות מילים, ומתחת להם טבלה. שבץ כל זוג מילים בעמודה המתאימה לו בטבלה. (5 נקודות)

לאפשר — למנוע	ודאות — ספק
צועד — פוסע	שגיתי — ייחודי
נוספו — נגרעו	מעשי — דמיוני
מהותי — שולי	מצפים — מייחלים
בוהן — בודק	אורחות חיים — מנהגים

זוגות מילים שהיחס ביניהן הוא נרדפות	זוגות מילים שהיחס ביניהן הוא ניגודיות

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

שם המספר

(5 נקודות)

10. א. מספר הטלפון של מרכז המידע לאמנות יהודית הוא 02-6771304 כיצד יש לקרוא מספר זה? הקף את האפשרות הנכונה. (2 נקודות)

— אָפֶס שְׁנַיִם שֵׁשׁ שְׁבַע שְׁבַע אֶחָד שְׁלוֹשׁ אָפֶס אַרְבַּע

— אָפֶס שְׁתַּיִם שֵׁשׁ שְׁבַע שְׁבַע אַחַת שְׁלוֹשׁ אָפֶס אַרְבַּע

ב. הקף את הצורה הנכונה של שם המספר במשפט שלפניך. (נקודה אחת)

במוזאון ישראל יש עֶשְׂרִים וְשִׁמּוֹנָה אֶלֶף / עֶשְׂרִים וְשִׁמּוֹנָה אֶלֶף מטרים רבועים של שטחי תצוגת פנים.

ג. לפניך שני משפטים. כתוב במילים את המספרים המודגשים בכל משפט.

(אין צורך לנקד.) (2 נקודות)

— התקבלו **26** הצעות של אדריכלים.

— אוטובוס מספר **62** אינו מגיע אל מוזאון ישראל.

/המשך בעמוד 15/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

פרק שלישי — תחביר ומערכת הצורות (24 נקודות)

בפרק זה שמונה שאלות: ארבע מתחום התחביר (11-14) וארבע מתחום מערכת הצורות (15-18).
ענה על ארבע שאלות בלבד. תוכל לבחור אותן מתחום התחביר או מתחום מערכת הצורות
או משני התחומים, כרצונך (לכל שאלה — 6 נקודות).

תחביר

11. לפניך קטע. קרא אותו, וענה על הסעיפים א-ג שאחריו.

גדולתו של המוזאון¹ מתבטאת במקוריותו הצורנית. המוזאון² בנוי מאוסף של
ביתנים דו־קומתיים המתחברים ליצירה שלמה. בקומה העליונה של כל ביתן נבנו
שטחי התצוגה, ובקומה התחתונה נבנו המחסנים. האדריכלים תכננו כך את המוזאון³
כדי שפיתוחו בעתיד לא יפגע במבנה הקיים.

א. העתק כל אחד מן המשפטים שבקטע, וציין את הסוג התחבירי של כל משפט:
פשוט, מורכב או איחוי (מחובר).

ב. מכל משפט שקבעת שהוא משפט איחוי (מחובר), העתק את מילת הקישור,
וציין את הקשר הלוגי שהיא מבטאת.

ג. מכל משפט שקבעת שהוא משפט מורכב, העתק את הפסוקית, וציין את תפקידה
התחבירי (משלימת פועל או משלימת שם).

ג. ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המודגשות בקטע בקו.
בחר את התפקיד התחבירי מן הרשימה שלפניך: נושא, נשוא, משלים פועל,
משלים שם (לוואי).

—	המוזאון ¹
—	המוזאון ²
—	המוזאון ³

12. א.

לפניך שלושה משפטים III-I.

בכל משפט ציין את הקשר הלוגי שבא לידי ביטוי בו, והעתק את המילה או המילים המציינות את הקשר הלוגי שבו.

I. יהדות ארצות-הברית תרמה כסף כדי לאפשר את הקמת מוזאון ישראל.

הקשר הלוגי: _____

המילה או המילים המציינות את הקשר הלוגי: _____

II. הגישה של טדי קולק התקבלה, ובעקבות זאת נבחר יועץ אמנותי זר.

הקשר הלוגי: _____

המילה או המילים המציינות את הקשר הלוגי: _____

III. התואר "מוזאון לאומי" יתאים למוזאון ישראל רק אם יסופרו בו

תולדות העם היהודי.

הקשר הלוגי: _____

המילה או המילים המציינות את הקשר הלוגי: _____

ב. לפניך שני משפטים.

— מוזאון ישראל אוצר במחסניו אין-ספור ממצאים בני שלושת אלפים שנה.

— המוזאון אינו מציג את סיפור הלאום.

(1) ציין את הקשר הלוגי שבין שני המשפטים, על פי מאמרו של דור-שב (טקסט 3).

(2) ציין מילת קישור שתחבר את שני המשפטים ותבטא את הקשר הלוגי שציינת

בתת-סעיף ב (1). _____

ג. באילו מן המשפטים שלפניך יש אותו קשר לוגי כמו הקשר שציינת בתת-סעיף ב (1)?

הקף אותם.

— צמרת המדינה עודדה את הקמת המוזאון על אף המחסור במשאבים.

— בגלל המחסור במשאבים פנתה צמרת המדינה לתורמים מחו"ל.

— בשנת 1965 נחנך המוזאון, ולאחר מכן נעשה בו שיפוץ יסודי.

— גם אם יבקש הציבור שלא לנעול את התערוכה במועד שנקבע, הנהלת המוזאון

לא תיענה לבקשה זו.

13. א. לפניך משפט מורכב.

כיום מוצגות במוזאון ישראל יצירות מופת מכל העולם על אף הכוונה שתוצג במוזאון בעיקר אמנות יהודית.

לפניך שלוש דרכים לתחזית הפסוקית במשפט, אך רק אחת מהן נכונה. הקף את המספר המציין את דרך התחימה הנכונה.

(1) כיום מוצגות במוזאון ישראל יצירות מופת מכל העולם | על אף הכוונה שתוצג במוזאון בעיקר אמנות יהודית.

(2) כיום מוצגות במוזאון ישראל יצירות מופת מכל העולם על אף הכוונה שתוצג במוזאון | בעיקר אמנות יהודית.

(3) כיום מוצגות במוזאון ישראל יצירות מופת מכל העולם על אף הכוונה שתוצג במוזאון | בעיקר אמנות יהודית.

ב. העתק את הנושא ואת הנשוא מתוך החלק העיקרי שבמשפט הנתון.

נושא _____ נשוא _____

ג. העתק את הנושא ואת הנשוא מתוך הפסוקית.

נושא _____ נשוא _____

14. לפניך משפט.

המרווחים בין הביתנים שבמוזאון הם¹ החצרות הפנימיות, ודרכן חודר אור² לאולמות³ התצוגה.

- א. ציין את הסוג התחבירי של המשפט: פשוט, מורכב, איחוי (מחובר) _____
- ב. אם קבעת שהמשפט הוא מורכב העתק ממנו את הפסוקית. אם קבעת שהמשפט הוא משפט איחוי (מחובר), העתק ממנו את מילית הקישור המחברת בין איבריו.

ג. ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המודגשות במשפט.

הם¹ _____

אור² _____

לאולמות³ _____

ד. מבין האפשרויות, הקף את צורת האוגד הנכונה במשפט.

בנייתם של מוזאונים בכלל, ומוזאון לאומי בפרט הוא / היא / הם / הן אתגר מורכב.

/המשך בעמוד 19/

מערכת הצורות

15. לפניך קטע. קרא אותו, וענה על הסעיפים א-ב שאחריו.

החזון הלאומי שבו השתלב מוזאון ישראל ניכר בהחלטה למקם אותו בין קריית הממשלה לקמפוס האוניברסיטה בגבעת רם. הכוונה הייתה ליצור סמל וחלון ראווה לעולם המציג אומה עתיקה שקמה לתחייה. לאחר שהתקבלה החלטה זו נסללה הדרך לתחרות אדריכלים. התקבלו 26 הצעות.

א. העתק מן הקטע:

- שני פעלים בבניין נפעל: _____ , _____
- פועל בבניין הפעיל: _____ , וציין את השורש שלו _____
- שם פועל: _____ , וציין את הבניין שלו _____
- שני שמות פעולה מבניינים שונים. ציין את הבניין של כל אחד משמות הפעולה.
שם פעולה _____ , וציין את הבניין שלו _____
- שם פעולה _____ , וציין את הבניין שלו _____

ב. לפניך משפט, ובו פועל מודגש.

טדי קולק אמר בראיון שהַתְּפָרִסִּים במרס 1964: "בעוד שנה יהיה הבניין מוכן...".

(1) העתק מן הקטע שבראש השאלה שני פעלים משורשים שונים שבניינם זהה

לבניין של הפועל הַתְּפָרִסִּים.

(2) כתוב את אחד הפעלים שהעתקת בתת-סעיף ב (1) בגוף מדבר (גוף ראשון יחיד)

ובזמן עתיד.

16. א. לפניך שני משפטים, על פי המאמר של יעקובסון (טקסט 1), ובהם פעלים מודגשים.

I. באי המוזאון נִכְנָסִים בשער וּמַעְפִּילִים בציר הליכה של כ- 300 מטר,

ובסופו הם מַגִּיעִים לרחבה הַמְקַפֶּת גדר.

II. המוזאון שָׁפֵץ.

(1) ציין בטבלה שלפניך את הַבִּינִי והַגּוֹף של כל אחד מן הפעלים המודגשים בקטע.

הפעלים	הבניין	הגוף
נִכְנָסִים		
מַעְפִּילִים		
מַגִּיעִים		
מְקַפֶּת		
שָׁפֵץ		

(2) מבין הפעלים המודגשים שבמשפטים לעיל, העתק רק את הפעלים הַסְבִּילִים.

(3) כל הפעלים המודגשים במשפט I נוטים בַּאוֹתוֹ זְמַן.

ציין את הזמן _____

מדוע לדעתך נעשה שימוש בזמן זה במשפט I?

ב. (1) לפניך שני משפטים.

I. נִפְתַּח¹ את המוזאון לציבור הרחב.

II. תערוכת "1965 היום" מציגה את התקופה שבה נִפְתַּח² המוזאון.

נתח את שני הפעלים בטבלה שלפניך לשורש, בניין, זמן, גוף.

שורש	בניין	זמן	גוף
נִפְתַּח ¹			
נִפְתַּח ²			

(2) הסבר את ההבדל שבין שני הפעלים מבחינת משמעות הבניין.

17. לפניך שני משפטים.

— מדינת ישראל **אוצרת**¹ במחסניה אין־ספור ממצאים בני שלושת אלפים שנה.

— **אוצרת**² המוזאון אחסנה חפצים יקרי ערך שנתרמו למוזאון.

א. מהו ההבדל בין שתי המילים המודגשות מבחינת חלק הדיבור?

ב. לפניך צירופים, ובהם מילים מודגשות.

אמן **מכר**, **דיון מצלח**, נושא **מענין**, צייר **מפרסם**

(1) מהו חלק הדיבור המשותף למילים המודגשות?

(2) לפניך צירופים, ובהם מילים מודגשות.

מנהל המוזאון, חפץ **אישי**, התערוכה **פתוחה** לקהל, **משנת** תכ"י המיזם

מבין המילים המודגשות, הקף את המילה ששייכת ל**אותו** חלק דיבור שציינת

בתת־סעיף ב (1).

18. א. לפניך רשימת שמות. מייך בטבלה שלפניך את השמות לשתי קבוצות, לפי דרך התצורה שלהן, וציין בראש כל עמודה כותרת שתבטא את דרך התצורה של הקבוצה.

אמנות, תערוכה, תפקיד, עיתון, כרטיסן

ב. מהו ההבדל בין המילים מוזאון, דִּרְמָה, קמפוס ובין המילים שבסעיף א?

ג. לפניך חמישה צירופים.

הקף את הצירוף ששתי המילים שבו נוצרו באותה דרך תצורה.

משאב כספי

מקוריות צורנית

מחזמר מוצלח

יצירה ישראלית

שאלון חדש

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זכ

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.

בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.

بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"